

KAŠÍRKA

NÁVOD NA HMOTU

1/2

KAŠÍROVANIE ALIAS PAPIER-MÂCHÉ

Kašírovanie (alebo práca s papierovou hmotou **papier-mâché**) je skvelá tvorivá technika, pri ktorej sa vrstvia kúsky papiera natreté lepidlom alebo sa tvaruje mäkká papierová hmota.

V podstate ide o premenu obyčajného odpadového papiera na pevný, ľahký a prekvapivo odolný materiál. Práca s papierovou kašou (tzv. papierová drť alebo paper clay) posúva kašírovanie na úroveň modelovania z hliny. Na rozdiel od lepenia jednotlivých prúžkov papiera tu pracujete s tvárnou, mäkkou hmotou, ktorú si vyrobíte rozmixovaním papiera (napríklad kartónov od vajec alebo toaletného papiera) s lepidlom. Táto hmota sa správa ako modelovacia hlina, no po vyschnutí je oveľa ľahšia a nehrozí jej rozbitie pri páde.

Technika je ekologická - dokonale recykluje staré noviny, kartóny od ajec či letáky; dostupná - vyžaduje len suroviny, ktoré má každý bežne doma; tvarovateľná - dovolí vám vytvoriť takmer akýkoľvek trojrozmerný objekt; a výsledný produkt má nízku váhu, je dutý no drží tvar.

Viete si s ňou vytvoriť dekorácie, šperky, hračky, kostými či iné funkčné predmety.

Pripravili sme vám návod ako si túto tvarovateľnú hmotu vyrobíte.

ČO BUDETE POTREBOVAŤ:

1. Prázdne papierové obaly od vajčiek, alebo akýkoľvek recyklovaný papier: staré noviny, rolky od toaletného papiera...
2. Vodu: Najlepšie teplá alebo horúca, ktorá urýchli rozmočenie papiera.
3. Nádobu: Veľké vedro alebo lavór na namáčanie.
4. Spojivo (Lepidlo): Disperzné lepidlo (napr. Duvilax, Herkules) alebo tapetové lepidlo.
5. Mixér alebo vrtačka: Ak sa robí väčšie množstvo, najväčším pomocníkom bude starý stolný mixér alebo vrtačka s nadstavcom na miešanie.

Nepovinné: Pre vylepšenie štruktúry sa môže pridať aj trocha hladkej múky alebo škrobu. Trocha soli alebo octu, ktoré slúžia ako konzervant proti plesniam. Pre rôznorodosť sa dajú pridať práškové farby, ktoré bežne dostať kúpiť v hobby obchodoch alebo potrebách pre umelcov.

KAŠÍRKA

NÁVOD NA HMOTU

2/2

POSTUP VÝROBY:

1.

Trhanie a namáčanie. Obaly od vajčiek natrhaj na menšie kúsky. Čím menšie budú, tým rýchlejšie sa papier rozpadne. Vlož ich do vedra a zalej horúcou vodou tak, aby boli úplne ponorené. Nechaj ich odstáť niekoľko hodín, ideálne však celú noc, aby papierová štruktúra úplne zmäkla.

2.

Rozmievovanie „na kašu“. Keď je papier dokonale rozmočený, je čas ho rozbiť na jemné vlákna. Práve tu, najmä pri väčšom množstve, prichádza na rad technika. Pre veľmi jemnú, detailnú hmotu je ideálne použiť starý mixér a po menších dávkach (s dostatkem vody) papier rozmixovať na hladkú kašu. Pre väčšie objemy rovno vo vedre výborne posluži vrtáčka s miešadlom, ktorá papierovú masu rýchlo a efektívne rozbije.

3.

Cedenie a žmýkanie. Ak by hmota bola nasiaknutá priveľkým množstvom vody, treba ju zbaviť prebytočnej vody. Preceď ju cez sitko, alebo ju naber do starej utierky/plátna a poriadne vyžmýkaj rukami. Cieľom je získať vlhkú, ale pevnú masu.

4.

Pridanie spojiva a hnetenie. Vyžmýkanú hmotu ulož do čistej misky alebo vedra. Postupne začni pridávať disperzné lepidlo (Duvilax/Herkules). Presný pomer závisí od toho, ako veľmi si hmotu vyžmýkala, preto lepidlo pridávaj po častiach. Hmotu poriadne hneť rukami alebo starou varechou (podobne ako cesto), kým sa nezačne spájať a nedosiahne konzistenciu podobnú hline alebo hustej plastelíne. Ak sa príliš drobí, pridaj lepidlo. Ak je príliš lepkavá, nabudúce skús masu silnejšie vyžmýkať, prípadne teraz prisyp trochu múky/škrobu. V tomto bode môžete taktiež pridať aj práškové farby, alebo aké doma máte. S pigmentom sa dá rôzne hrať.

SKLADOVANIE A TRVANLIVOSŤ:

Ako ju skladovať: Kašírka schne na vzduchu, preto ak ju nespotrebuješ celú, musíš zamedziť prístupu kyslíka. Hmotu pevne zabaľ do mikroténového vrečka (vytlač z neho všetok vzduch) alebo ju vlož do vzduchotesnej plastovej nádoby. Ak budeš mať v blízkej dobe tvorivú chvíľku, môžeš ju nechať pri izbovej teplote, ak s hmotou neplánuješ teno deň pracovať tak ju ulož do chladničky.

Koľko vydrží: V chladničke takto uskladnená hmota vydrží v dobrom stave 1 až 2 týždne. Keďže ide o organický materiál zmiešaný s vodou, po čase by mohol začať kysnúť alebo plesnivieť.

